بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2024/HC-A/15
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދު، ހ.ހިރިފިނޫގެ، މާލެ
- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތް: ފަހި ދިރިއުޅުން ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުނު މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޔާ
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ޝަފީޢު
ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޖް ފަހުމީ

ނިމުނު ތާރީޚް: 11 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446
12 ޑިސެމްބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

12 ރަޖަބު 1445
23 ޖަނަވަރީ 2024

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 200-VTR/VA/2024/1
- **ނިންމި ތަން:** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުން މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމިގޮތް
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 17 ޑިސެންބަރު 2023
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 08 ޖަނަވަރީ 2024

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-A/15 ޤަޟިއްޔާ

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް	އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް
އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު	ފަހި ދިރިއުޅުން ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ޑރއ.ޢާއިޝަތު ހައިފާ	ޤާނޫނީ ވަކީލު: ޑރ.ޢަބްދުﷲ އިސްމާއީލް
[illegible]	ޤާނޫނީ ވަކީލު: ޑރއ.މަރްޔަމް ނަޢުމާ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ޑރ.މުޙައްމަދު ޒާހިރު	ޤާނޫނީ ވަކީލު: ޑރ.އިޤްބާލް އަބްދުއްރަޝީދު
ވިޝާމް ޒާހިރު އެންޑް ކޯ އެލް.އެލް.ޕީ	ސީ.ޖީ.އެލް ސްޓްރެޓެޖީސް އެލް.އެލް.ޕީ

މަދަނީ- ވަގުތީ އަމުރާއިގުޅޭ ނިންމިގޮތް- ބެލެންސް އޮފް ކޮންވީނިއަންސް- ގެއްލުން ވަޒަންކުރުން

ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަހްމީދާގެ ރައުޔު: (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަރީފް އަދި ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޖް ފަހުމީ ތާއީދުކުރައްވާފައި)

ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 "ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުން މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް" ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށް ބުނެ މާލެ، ހ. ހިރިފިނޑު، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު[1] (މީގެ ފަހުން **"އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު"** ނުވަތަ **"އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތް"**) ގެ ފަރާތުން އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުމަށް އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، ފަހި ދިރިއުޅުން ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް[2] (މީގެ ފަހުން **"އެފް.ޑީ.ސީ"** ނުވަތަ **"އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް"**) އެވެ.

ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ހިނގަމުންދިޔަ މައްސަލަ

3. އެފް.ޑީ.ސީގެ ޗީފް އޮފް އޮޕަރޭޝަންސްގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު، 12 ޑިސެމްބަރު 2023 ގައި އެ މަޤާމުން އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ކުއްލި ގޮތަކަށް ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ކޮންޓްރެކްޓުގެ އުސޫލުތަކާއި ވަޒީފާގެ ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި އެފް.ޑީ.ސީ އަށް ރައްދުވާ ގޮތަށް އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ފަރާތުން ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލަށް 17 ޑިސެމްބަރު 2023 ދުވަހު މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ.[3] އެ މައްސަލަ ބަލަމުންދިޔައީ ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 192/VTR/2023 މައްސަލައިންނެވެ.

---

[1] ދރއ ކާޑު ނަންބަރު: A001183

[2] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C03132019

[3] ދަޢުވާފޮތް ހުށަހެޅުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު

4. އެ މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން އެލް.ޖީ.ސީގެ އޮނިގަނޑަށް ބަދަލު ނުގެނައުމަށާއި، ޗީފް އޮފް އޮޕަރޭޝަންސްގެ މަޤާމު އުވާލައި، އެމަޤާމުގެ ބަދަލުގައި އެމަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ޗީފް ޑިރެކްޓަރ، ނުވަތަ އެއްވެސް ނަމެއްގައި މަޤާމެއް އުފައްދައި، އެ މަޤާމަށް މީހުން އައްޔަން ނުކުރުމަށް އެލް.ޖީ.ސީގެ މައްޗަށް ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުގައި ބެލިފައި މިވަނީ އެ މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 "ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުން މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް" މި ނިންމުމެވެ.

5. އެ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> *"މި މައްސަލައިގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުން ހިމާޔަތްވާނެ މަސްލަޙަތަކަށްވުރެ ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރުމުން ގެއްލިދާނެ ހިމާޔަތްކުރެވޭ މަސްލަޙަތު ބޮޑުކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުޑަވާތީއާއި، ވަގުތީ އަމުރު ނެރެދިނުމަކީ މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތަށް ކުރިމަތިވާނެ ގެއްލުން ބޮޑުކަމަށް ދެކެވިފައިވާތީއާއި، މި މައްސަލައިގެ މައުޟޫއާ ގުޅޭގޮތުން އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދު އެދިފައިވާ ފަދައިން އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، [illegible] [illegible] ނިންމާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައެޅިދާނެތީ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދުގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާތީ، ސަބަބުތަކަށްޓަކައި، އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދުގެ ފަރާތުން އެދިވަޑައިގަންނަވާ ވަގުތީ އަމުރެއް މިމައްސަލައިގައި ނެރެދެވޭނެ ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައިފިމެވެ."*

6. އާމިނަތު ނަޝްވާ ޙަމީދުގެ ފަރާތުން [illegible] އެދުން ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި މައިގަނޑު ސަބަބުތަކަކީ އަންނަނިވި ކަންކަމެވެ.

6.1. ކުންފުނިތަކުގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނައުމުގެ ބާރު ކުންފުނިތަކަށް އޮންނަންޖެހޭކަމަށް ދެކޭ ހިނދު، ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ނެރޭ ވަގުތީ އަމުރަކުން ކުންފުނިތަކަށް މިބާރު ގެއްލޭގޮތަށް ވަގުތީ އަމުރެއް ނުނެރުނީމާ އަމުރަކަށް އެދޭ މުވައްޒަފަކަށް ލިބޭ ގެއްލުމުންވުރެ، ކުންފުނިތަކަށް ލިބޭ ގެއްލުން ބޮޑުވާނެކަމަށް ބެލެވުން؛[4]

6.2. ކުންފުނީގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކުރުމަށް 17 ޑިސެންބަރު 2023 ދުވަހު ފާސްކޮށްފައިވާކަން ކުންފުނީގެ ފަރާތުން އެންގުން އޮފިސަރުންނާއި، މިއޮނިގަނޑުގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީއުގެ މަގާމު ނެތިކޮށް އެންގުން އޮފީހުން، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީއުގެ މަގާމު ކުންފުނީގެ އޮނިގަނޑަށް ބަދަލު ގެނެސް، އެގޮތުން[5] އޭޖެންޑާ 2 (ދޭއް) ގެ ދެކޮޅަށް ޑިރެކްޓަރުންގެ މަގާމު އޮނިގަނޑުން އިތުރުކޮށްފައިވާ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީއު އަދާކުރަމުން އައި ނުކުތާ ބަޔާންކޮށް އޮނިގަނޑުން ނެތިކުރުން؛[6]

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި ބަލައިލުން:

7. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 ނިންމުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީއުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް، އިސްތިއުނާފުގައި ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

7.1. **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ވަގުތީ އަމުރުގެ ނިންމުމުގައި، ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމަކާނުލައި މި މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދާނަމަ އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީއަށް ލިބުމުގެ އިޙްތިމާލު

---

[4] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 ނިންމުމުގެ ސަފްޙާ 3

[5] ކޮޕީ އޮފް އެޖެންޑާގެ މަގާމު

[6] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 ނިންމުމުގެ ސަފްޙާ 4

އޮތްކަމަށް އެފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގެއްލުމަކީ އިޢާދަނުކުރެވޭ ގެއްލުމެއްކަމުގައި ބުރަވެވެން ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ **ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނެކްސްބިސް ލިމިޓެޑް (އޮސްޓްރޭލިއާ) ވ. އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން**[7] ޤަޟިއްޔާގައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދިނުމުގައި އިޖުރާއަތުގެ ގެއްލުންވާނެކަން ބޮޑުވާ ހާލަތުގައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދެއްވަން ވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާއި، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 243 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

7.1.1. މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަލީދުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 243 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ކޯޓުން ވަގުތީ ފަރުވާގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށްވާނީ، ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކީ އަވަހަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭ ބާވަތުގެ މައްސަލައެއް ނުވަތަ އެ މައްސަލައިގައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރުމަކީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭކަމެއް ކަމުގައި ފެނިއްޖެނަމައެވެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ **ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނެކްސްބިސް ލިމިޓެޑް (އޮސްޓްރޭލިއާ) ވ. އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން**[8] ޤަޟިއްޔާގައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދެވޭނެ 3 ޝަރުތެއް[9] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ. އޭގެ އިތުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ **ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ރިޖެންޓް ހޮޓެލްސް އެންޑް ސުއިޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު ސަޢީދު**[10] ޤަޟިއްޔާގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމަކާ އަސްލު މައްސަލައިގައި ދަޢުވާ ޖަސްވެގެން ހިނގައްޖެނަމަ ކުރިމަތިވެދާނެ ނުރައްކަލެއް[11] އޮތުމުގެ

---

[7] 2012/SC-A/21

[8] އެވަރ

[9] އެއީ؛ 1- ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދޭ ފަރާތަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ހައްޤެއް ލިބިގެންވުމާއި ދަޢުވާކުރެވޭނެ [illegible] ޤާނޫނީ ބިންގާއެއް އޮތުން، 2- ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރެދީފިނަމަ އަސްލު މައްސަލައަށް [illegible] ގެއްލުމެއް ލިބިގެންދާނެ ކަމުގެ ނުރައްކަލެއް އޮތުން، 3- ވަގުތީ އަމުރު ނެރެދިނުމަކީ [illegible] "ސަލާމަތް" [illegible]؛ މިއެވެ.

[10] ނަންބަރު 2021/SC-A/43

[11] Risk of imminet and irreparable damage

މަޤްޞޫދަކީ، މައުޟޫޢީ ދަޢުވާ އާދައިގެ އިޖުރާއަތުގެ ދަށުން ފުރިހަމަކޮށްފިނަމަ ފޫބެއްދޭ ވަރުގެ ގެއްލުން ނުވަތަ އިސްލާޙްކޮށްދިނުން ޢަދަދު ނުކުރެވޭގޮތަށް ދެއްކުމާއި އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތުން ކުރިމަތިވާންޖެހުންކަމަށް ފަނޑިޔާރު މަހާޒް ޢަލީ ޒާހިރު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަމަށާއި، ހައިކޯޓުގެ ދައުލަތް ވ. **ޢަބްދުﷲ ޝާކިރު އަދި އިތުރު 8 ފަރާތްތައް**[12] ޤަޟިއްޔާގައި ވަޒީފާގެ މައްސަލަތަކުގައިވެސް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް އިޖާބަ ނުކުރެވޭ ގެއްލުމެއް އޮތް ބާވަތްތަކުގައި ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއްގެ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރަން ހުރަސްއެޅިދާނެ ފަދަ ބާވަތްތައް އެންމެ ބާވަތްތަކުގައި ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދެވޭނެކަމަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި، ހައިކޯޓުގެ **ޙަސަން ޚަލީލް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[13] ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ބުޝްރާ މުޙައްމަދު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަމަށް މިމައްސަލައަށް ތަފުޞީލުކުރުމުން އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުގެ ވަޒީފާ އިތުރުވާ ވަގުތުތަކަށް ވަޒީފާއިން، ވަކިކުރުމަށް ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާ އިޖުރާއަތުތަކުންނަކަމަށް، ނަމަވެސް އެފަރާތަކުން ބަދަލެއް ނުދެވޭ ބާވަތެއް އައިސްފިނަމަ ބުނެ އެވަގުތީ ފަރުވާ ނުދިނުމަކީ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުއަށް އިންސާފު ލިބުމަށް އެންމެ ދުރު ބަސްދެވޭ، މައްސަލައިގެ މަދަނީ ބަރުސާ ކުރެވޭ ކުރިން ވަޒީފާއިން ބާއްވާފައިވާ ކަމަށް ވާތީ، ދާއިމީ ނުކުރެވޭ ވަކިކުރެވުނު ކަމަށްވޭ. އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުގެ ވަޒީފާގެ ބަދަލުގައި ވަކިކުރުމާއި މަސައްކަތް ކުރުން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ހުށަހެޅުން ނަޝްވާއާ އެއްކޮށް މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރާ ގޮތަށް ނިންމަވާފައިވާތީ އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރު ފުރަތަމަ ވަޒީފާ ނުލިބުނު ކަމަށާއި، އަދި ބަލައިގެން ތަންފީޛުކުރުމަށް ގޮތެއް ނެތް ކަމަށް އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުއަށް އިންސާފު ލިބިދޭ ފުރުޞަތު ގެއްލިގެންދާނެ ކަމަށެވެ. ހަމައެހެން އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުއަށް

---

[12] 2020/HC-A/217,218,219,220,221,222,223,224,225

[13] 2023/HC-A/18

ބޭއިންސާފު ގެއްލުން ލިބުމުގެ ފުރުސަތު ބޮޑުވެ އިޢާދަނުކުރެވޭ ބޮޑު ގެއްލުމަކާ ކުރިމަތިލާންޖެހޭނެކަމަށެވެ.

7.2. **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ**، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ވަގުތީ އަމުރުގެ ނިންމެވުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އެސް.ޕީ.އެލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ޖުލެއިރާ މެނޭޖްމަންޓް ސަރވިސަސް (މޯލްޑިވްސް) ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް**[14] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ "Balance of convenience" ގެ ޙާލަތާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލު ތަތުބީޤުކޮށްފައިވަނީ އެ އުސޫލާ ޚިލާފަށްކަން އަދި ޤާނޫނުގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

7.2.1. މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ހަވާލާދީފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ވަގުތީ އަމުރަކާ ނުލައި އަސްލު މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ބަލަމުންދާން ހިނގައްޖެނަމަ ކުރިމަތިވާނެ ނުރައްކާތައް ވަޒަންކުރައްވައި، މައްސަލައިގައި ހުރިން އަސްލުގައި ފަރާތްތަކަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުން ޝަރީޢަތުން ވަޒަންކުރަންޖެހޭނެކަމަށާއި، އެގޮތުން ނުރައްކާތަކާ ގެއްލުން ވަޒަންކުރާ ޙާލަތަކީ "balance of convenience" ކަމަށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވާކަމަށާއި، އަދި ހަމަ ހުކުމުގެ ބަރާބަރު **ހަސަން ޝަރީފް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[15] ޤަޟިއްޔާގައި، "ދެފަރާތުގެ ގެއްލުން އަޅައިކިޔާއިރު ސާފު، މައްސަލައިގައި ހުރިން ދި ފަރާތަށް ލިބޭނެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ފައިސާއިން ނުދެވޭނެކަމަށްވާނަމަ" ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށާއި، ބެލުން ޢަމަލުކުރާ ބޭނުން ޓްރައިބިއުނަލުން، އަދިވެސް ނުނިކުމެނަމަ ގެއްލުންތަކީ އާދަޔާ ޚިލާފު ނަތީޖާ ހާސިލުވާ

---

[14] 2020/SC-A/101

[15] 2023/HC-A/18

ބަލީދުއަޔާ އަދިއެކަ ފަރުދުއްކަމަށާއި، ވަޒީފާ ގެއްލުމާއެކު ދިރިއުޅުމަށްބަލަކައި ހުރިން ބުރިމާއި، އާއިލާއަށާއި ދަރިންނަށް ކުރަންޖެހުނު ހަރަދުތަކަށް ފައިސާ ނުދެއްކޭތީ އިޖާރާ ނުކުރެވުން ގެއްލުންވާނެކަމަށެވެ. އަދި އެ ފެންވަރުގެ ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަކީ އުފަރާތަށް ދަތި އަދި އުނދަގޫވާނެ ކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެފް.ޖީ.ސީއަކީ ބޮޑު ކުންފުންޏަކަށްވުމުން، މާލީ ގޮތުން ދެފަރާތުގެ ޙާލަތަށް ބަލާއިރު، "ބާރުވެރި" ފަރާތަކީ ކުންފުނިކަމުގައި، "މަގާމު" ހުސްކަމުން ބަޔާންކުރުމުގައި ކުންފުނިތަކަށް ވި "ގެއްލުމެއް" ކަމަށް ވާނަމަ ވަޒީފާ އަތުން އިޢާދަތުގެ ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ދުވަހަކުވެސް ޝަރީޢަތުން އަދި ނިޒާމުތަކުން ނުގެން ފަރުވާތެރި ނުނިންމާކަމެވެ. އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަލީދުގެ މަރުޙޫމު ބަދަލުގައި އެކަން މަޤުބޫލުކުރެވޭ އަދި ޝަރީޢަތަށްއެރި ނުކުރުމަށް އެނގެން ފަރާތަކުން އެ މަޤުބޫލުކަން ބަހުސް ނުކުތާތަކާ ކުންފުނީގެ ދުވަހަށް އިތުރަށް ހުއްޓުވުމަކީ އެކަން މަސައްކަތްކުރުމަށް ހުއްޓުމެއްނެތި 10 މިލިއަނާއި 15 މިލިއަން ރުފިޔާގެ ގެއްލުންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، މި އަދަދުތަކަށް ހިސާބު ކުރެވޭނެ ގޮތް އެނގެން ނެތްކަމަށާއި، އެކަމާ ގުޅޭ ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފު ބަދަލު ގޮތަކުން ކުރިން 1 ދުވަހުގެ ޖުމުލަ ދަރުން 1 ޖެހުމަށް މިންވަރުގެ ޖުމުލަ މަޤާމު ހިސާބުކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް އޭގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ގެއްލުމެއްވާކަމަށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ޖެ.އެމް.ޖޭ އެއް އެއްވެސް ކަމެއް ހުށަހަޅައިދީފައިނުވާކަމަށް ނަސޭހަތްދޭ މަޤުބޫލު އިސްތިއުނާފު ބަދަލު ގޮތުން ޤާނޫނީގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ޖ.އެމް.ޖޭ އެއް އެއްވެސް ނުކުތާ ބަހުސްކުރެވިފައިނުވާ ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ބަދަލު ނުދޭނެކަމަށެވެ.

މިގޮތުން، ގެއްލުން ސާބިތުކުރުމަށް އެފް.ޖީ.ސީ އިން ހުށަހެޅި އެޕްލިކޭޝަން، އިޖުރާއާތު އެއްގޮތަށް ހުށަހެޅި ބަދަލުގެންގޮސް ލިޔުމެއް ނުނެރެވޭކަމަށާއި، ޤަވާއިދުއްސަލާމް ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރުމަށް ނިންމުން ބިނާކުރި އެފް.ޖީ.ސީގެ ހުށަހެޅުމް ކޮންމެހެން ކަނޑައެޅި ބަދަލު ގޮތުން ނިންމި 17 ޖެނުއަރީ 2023 ގައި ކުރެވުނު، ނަމަވެސް

އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 ޑިސެމްބަރު 2023 ގައި ކަން އެނގެން އޮތުމުން، ކޮންފިނި ރީސްޓްރަކްޗަރ ކުރުމުގެ މާކުރިން އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމާފައިވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، ހަމައެކަނި ރިޓްރެންޗްކޮށް ވަކިކުރީ އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ކަން އެނގެން އޮތުމުން މިކަމަކީ ކޮންފިނިން ރަނގަޅު ނިޔަތުގައި ކުރިކަމެއް ނޫންކަން އެނގޭކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ހުށަހެޅުންތައް:

8. އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަކީ، އޮޅުންބޮޅު، އިސްތިއުނާފީ އޮޅިގަނޑު ދިރާސްކުރާ ނުކުތާތަކެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން؛

8.1 ފުރަތަމަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދެ މަސްދަރަކީ ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އެދުން ވަގުތީ އަމުރެއް މައްސަލަ ހިންގާން މަސްދަރުއް ނޫންކަމުގައި، ބިރުއިބުއްނަތުގެ ނިންމުން އެދުމަސްދަރާ ހިމާޔަތްގެ ބިން ނުދެވޭކަމަށެވެ.

8.2 ދެވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ބެލެންސް އޮތް ކޮންފިޑެންސް ބެސްޓް ތަރުތީބުކޮށް ވަގުތީ އަމުރު ނެރުއްވުމަށް އެމް.ޑީ.ސީއަން ވާނެ ގޮތުން ސޯބިލްކުރުމަށް ހިމޭގ ގޮތުގައި އެޑްވޭބް ހުށަހަޅާފައިވަނީ، އެމް.ޑީ.ސީއަން ވާނ ގޮތުން އެއްފަހަރު ހޯދޭތަ/ ތަފްސީލުގެ ބިރައިބުއްނަތު ހުށަހަޅައިފައިވާކަން ބާރު ބޭނުމަށް ޖަވާބުދާރީ ހޯދުމަށް ފޯރުކޮށް ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މިއީ، އިސްތިއުނާފީ އަދާލަތު ޝަރުޢީ ނުކުތާއަށްކަމަށެވެ.

9. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަން މައުސޫއީ ގޮތުން އެމް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ރައްދު ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

9·1 ވަގުތީ އަމުރާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަނީ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ވާޤިޢާތަކަށް [illegible] [illegible] ބެލުމަށްފަހު ކަމަށާއި، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އެދިފައިވާ އެއް ފަރުވާއަކީ ވަޒީފާ ރުޖޫޢަކުރުން ކަމަށާއި، އެފަދައިން އިޢާދަކުރުމުގެ ބާވަތެއް [illegible] ފަރާތަކުން ވަގުތީ އަމުރާމެދު ގޮތް ނިންމުމަކީ [illegible] ގެއްލުމެއްކަމަށް ފާހަގަކުރާއިރު، ވަޒީފާގެ ހުރިހާ މައްސަލަތަކަކީ، މުވައްޒަފު ހުރި ވަޒީފާއަކަށް ރުޖޫޢަކުރުންޖެހޭ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށާއި، ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތަކުން (މިސާލަކަށް: ޢާބިދު އަބްދުއްރަޙްމާން މައްސަލަ[16]) މިކަން އެނގިގެން ދާކަމަށާއި، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު މައްސަލައާއި[17]، ހަސަން ނަޒީފް މައްސަލައިގައި[18]، މިމައްސަލައިގެ އަސާސީ ވާޤިޢާތަކާ ތަފާތު ދެ މައްސަލަކަމުން މިމައްސަލައަށް އެ ދެ މައްސަލައިގެ ނިންމުން ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމަށެވެ.

9·2 އިސްތިއުނާފު ދަފަރު ނުކުތާގެ ބައްދަލުގައި އެލް.ޖީ.ސީ ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، [illegible] [illegible]ކަމަށާއި، ގެއްލުން ސާބިތުކުރުމަށް އެލް.ޖީ.ސީ އިން [illegible] ހުރަހަކަށްވާއިރު، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އެއަށް ޖަވާބެއް ދީފައިނުވާކަމަށެވެ. އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އަދާކުރަމުންދިޔައީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއްކަމަށާއި، އަދި މިހާރު އެ މަސައްކަތް ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މި މަސައްކަތް އެމަޤާމަށް އެހެން ފަރާތެއް އައްޔަން ނުކުރެވޭނަމަ، [illegible] [illegible] ހިންގުމަށް [illegible] އަސަރުކުރާ [illegible] [illegible] އައިސްފައިވާކަމަށެވެ. އަދި ވަގުތީ އަމުރާމެދު ގޮތް ނިންމާ މަރުޙަލާގައި [illegible] [illegible] މައްޗަށް [illegible]، ބެލެންސް އޮފް ކޮންވީނިއަންސް ޓެސްޓުގެ އުސޫލުން ބަލަން [illegible]

---

[16] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ފައިސަލާ

[17] 2020/HC-A/217,218,219,220,221,222,223,224,225

[18] 2023/HC-A/18

ވަގުތީ އަމުރާމެދު ގޮތް ނިންމާ ފަނޑިޔާރުގެ އިޖްތިހާދުގައި ފަނޑިޔާރު ނިންމާ ނިންމުމުގެ ތެރެއަށް އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން ވަންނަން ނުޖެހޭކަމަށް އެމެރިކަން ސައިނަމިޑް މައްސަލައިގައި[19] ކަނޑައަޅާފައިވާކަމުނެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:

އިޖްރާއީ އިޢުތިރާޟް

10. އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފީ މި މައްސަލައިގައި، މަތިމަތިން ބަލާއިރުވެސް، އޭގައި ޤާނޫނީ ބައްޓަމާ ނޫން މައްސަލައެއްކަމުން، މިއިސްތިއުނާފު މައްސަލަ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 285 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، އެޤާނޫނުގެ 287 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ގެ (i) ގެ ދަށުން، އިސްތިއުނާފު މައްސަލަ ބާތިލުކޮށްދިނުން އެދި އެމްޑީ.ސީގެ ފަރާތުން އިޖުރާއީ އިޢުތިރާޟެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

11. މިއިޢުތިރާޟާ ގުޅިގެން ދެފަރާތުގެ ހުށަހެޅުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> "މިމުރާޖަޢާގައި ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑު ކަމުގައިވާ، މަތިމަތިން ފެންނަން ހުރި ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ނަޒަރު ހިންގައިމާ ފެނޭ (prima facie) ގޮތުގައި ބަލާއިރު، އާމިނަތު ނަޝްވާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފަކީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 285 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މިންގަނޑަކަށް ފެތޭ، ޤާނޫނީ ބައްޓަމުގައި އޮތް ޖެހުމަކީ އުސޫލު، ޝަރީޢަތުގެ ދެފަރާތުން އިޢުތިރާޟު ބަލައިގެން ދެނެވި ގޮތް ނުނިންމާން ހިފަހައްޓާ ފުރުސަތުގައި އިޖުރާއީ ގޮތުން އެއީ އިސްތިއުނާފަށް ކަމުގައި ބަލަމުއެވެ. އަދި މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢުގެ ދެފަރާތުން އިސްތިއުނާފީ އެކަށީގެންވާއިރު ނުވަތަ މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ނިންމުމަށް އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަކީ ގުޅިގެން ފާހަގަ ދައްކައި،

---

[19] American Cyanamid Co v Ethicon Ltd [1975] 1 All ER 504 (“American Cyanamid”)

އެއަށް ރައްދު ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ދެވި، ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް ބަލާކަށްގެން ކުރުމަކީ ޝަރީޢަތުން ދެނެގަތެވެ."

12. މިމައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގައި އިސްތިއުނާފީ އޮޅިގަނޑު ގިރާކުރުމާމެދު އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ޠަޢުނުކޮށްފައިވެއެވެ. އެފަރާތުން ފާހަގަކުރާ ފަދައިން، އިސްތިއުނާފު ކޯޓު ބައްޖަންކުރެވިފައިވާ ގޮތުން ޤާނޫނީ ބުރަ ސާބިތުކުރުމުގައި އޮޅުން އަރައެވެ. މިގޮތުން، އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމަކީ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 243 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަށް ބަޔާންކުރާއިރު ދެ މާއްދާ މިމައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުވަނީ ކޮންގޮތަކުންކަން ސާފެއް ނުވެއެވެ.

13. އެހެންނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގައި ހިމެނިފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގެ ދެކެވުން ވާހަކަތަކުގެ ތެރޭގައި، އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައި ބުނެފައިވާ ބައިތަކާ، ވަޒީފާ އިޖުރާއާތުގެ ބަދަލުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި މަދަނީ މައްސަލައިގައި އެދިފައިވާ އަސާސީ ފަރުވާ މައްސަލަ ނިޔާވަތު ނުވާނެ ކަމަށް ކަނޑައެޅި ފަދަ ފާޑުކުރުމަކުން ނިންމުމަކީ މައިގަނޑު ބަދަލުވާ ގޮތް ވަކިން ބުނެފައިވާ ކަމަށްވާތީ ސާފުވެއެވެ.

ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމާ ގުޅޭ ޤާނޫނީ އުޞޫލު

14. ވަގުތީ އަމުރުގެ މަޤްޞަދަކީ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގައި ނިންމާ ނިންމުމަކަށް [illegible] ގޮތުން ދެފަރާތުގެ ޙައްޤުތަކަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދިނުމަށް ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އަޙްމަދު ޢަލީ ވ. އިބްރާހީމް ފަރީދު**[20] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ނޯރިސްޕެޑް ލިމިޓެޑް (އޭސްޓްބްރިޑްޖް) ވ. އޯޝަން ކަރަކަޓުނަރަން ކަރީނަފަން**[21] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި

---

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/SC-A/15 ޤަޟިއްޔާ، [2024] SC 37 ޕެރެގްރާފް 9

[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/21 ޤަޟިއްޔާ

އެ ކޯޓުގެ އެސް.ޕީ.އެމް ޑްރައިވްޒް ލިމިޓެޑް ވ. ޓެމްއިރާ މެނޭޖްމަންޓް ސަރވިސަސް (މޯލްޑިވްސް) ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[22] މައްސަލައިގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކުރަންވީ މިންގަނޑު ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގައި ސުވާލު އުފެއްދިފައިވަނީ މި މިންގަނޑުގެ ތެރެއިން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ވަޒަންކޮށްފައިވާ ގޮތާ ގުޅިގެންނެވެ.

ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ގެއްލުން ވަޒަންކުރުން

15. ވަގުތީ އަމުރުގެ ދަށުން އެޅޭ ފިޔަވަޅުތަކަކީ، މައްސަލައިގެ މައުޟޫޢީ ބައްޓަން ފަސާދީ ހިމާޔަތް ނިޒާމީ ސިފައެއްގައި ލިބުމުގެ ކުރިން، ފުރަބަދަލުވުމުގެ ގެއްލުންތަކުން ލިބިދާނެ އެފަދަ ގެއްލުމެއް ވިއަސްދިނުމަކީ ނުވަތަ އެ ގެއްލުންތަކަށް ވިޔާފުސް ކުޑަކުރުމަށް އަޅާ ފިޔަވަޅުތަކެކެވެ.[23] ތަދާރުކު ނުކުރެވޭ ގެއްލުމަކީ ފުނބޮއްދޭ ވަރުގެ ގެއްލުން ނުވަތަ އިސްލާހުކޮށްނުލެވޭ، ރަނގަޅު ނުކުރެވޭނެފަދަ ގެއްލުންތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ރިޗްވޭ ޓޫބެސް އެންޑް ސުއިޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު ޝަފީޤް**[24] މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

16. ވަގުތީ އަމުރާގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޚަސްމުންނަށް ބަލައި، އެ ދެ ފަރާތް ދެމެދު ހަމަހަމަ ވެގެންވާ ބަރާބަރު ނުކުތާނަމަ، އެ ފަރާތްތަކުގެ ނާޒާއިޢު ފައިދާ ބާރުވެރި ފަރާތުން ނުވެވުނު ދުރުސްތަމް ފަހިވެގެންނުވާކަމުގެ މައްޗަށް ބަލައި، އެކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް މިކޯޓުގެ **ހަސަން ޢަޒީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[25] މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

---

[22] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/101 ޤަޟިއްޔާ، [2021] SC 28

[23] އެބަ

[24] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/43 ޤަޟިއްޔާ، [2021] SC 73 ގެ 31 ވަނަ ޕެރެގްރާފް

[25] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/18 ޤަޟިއްޔާ

ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ވަޒަންކުރުމުގައިވާ ގޮތް

17. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބަޔާންކުރަނީ، ވަގުތީ އަމުރާގުޅޭ ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމުގެ ފުރުޞަތު މިމައްސަލައިގެ ނެތްކަމަށާއި، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ، ރަނގަޅަށް ނޫންކަމަށް ކަނޑައެޅޭ ބާވަތެއްގައިވެސް މުސާރައާއި އިނާޔަތާއި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތުމުން އިޢާދަނުކުރެވޭނެ ގެއްލުމެއް އޮތް ކަމަށް ބުރަނުވެވޭ ކަމަށް ކަނޑައެޅި ދައްކައެވެ.

18. އެގޮތުން ފާހަގަކޮށްލައިވަނީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ މައްސަލަތަކުގައި އަސާސީ ފުރުޞަތާއި ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[26] 29 ވަނަ މާއްދާއާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޒާހިދު އަބްދުއްރަޙްމާން**[27] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށާއި، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ ސަބަބުން އަސާސީ ފުރުޞަތާ ނުލިބިގެންކަމަށް ކުރިމަތިވާ ނިމިގެންދާކަމަށެވެ.

19. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާނުގައި، "...މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ މުވައްޒަފަކު އަދާކުރަމުން ގެންދިޔަ މަޤާމު، އިދާރީ އޮނިގަނޑުން އުވާލާ ގުޅިގެން ބަދަލުކުރަންޖެހުމުގެ ހިނދު..."[28] މިގޮތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމާއި އަދި "...އެމް.ޑީ.ސީގެ ނަންބަރު BR-62/2023 ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަނަށް ބެލުމުން، މަސައްކަތު ރައްދުވި ކޮމްޕެނީގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކުރުމަށް 17 ޑިސެންބަރު 2023 ވަނަ ދުވަހު ފާސްކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނާތީ، އަދި އިދާރީ އޮނިގަނޑަށް ބަދަލުވުމުން މަސައްކަތު ފަރާތުން އަދާކުރަމުން ދިޔަ މަޤާމު އުނިކުރެވުނުގައި މިހާރު ނޮޓިސް އެނގެން އޮތުމުން،..."[29] މިފަދައިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

20. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މިކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރޭގައި ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުމުގައި ދެފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާ ލިޔެކިޔުންތަކެއް ހިމެނިފައިވެއެވެ. އޭގެ އިތުރުން، ކުރީގެ ގޮތުގައި އެ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ލިޔެކިޔުންތަކެއް ވަކިވަކިން އެނގޭގޮތަށް އެގްޒިބިޓް ކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[26] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[27] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

[28] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ ސަފުހާ 4

[29] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުގެ ސަފުހާ 4

އެހެންނަމަވެސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމުގައި ޙަވާލާދީފައިވާ އެޗް.ޑީ.ސީގެ ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން މިނިޓުސްތަކުގެ ތެރޭގައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

21. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމުގައި ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން ޙަވާލާދީފައިވުމުން، ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން މިކޯޓަށް ފޮނުއްވައިދިނުމަށް އެދުމުން[30] އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ފޮނުވާފައިވާ ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން ބެލުމުން އެއީ އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެގްޒިބިޓް 3 ގެ ކޮޕީގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމެއްކަން އެނގެއެވެ. މި ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން ބެލުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަދައިން މި ބޯޑު ރިޒޮލިއުޝަން ފާސްކޮށްފައިވަނީ 17 ޑިސެމްބަރު 2023 ގައި ކަން އެނގެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެރިޒޮލިއުޝަނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

THAT, the board approves the following effective from 1st January 2024, upon approval from the privatization and corporatization board”

22. ވަގުތީ އަމުރާ ގުޅިގެން ޓްރައިބިއުނަލަށް އެގްޒިބިޓް 2 ގެ ކޮޕީގައި ހުށަހަޅެވުނު “Organization Structure Revision and Implementation” މިނަމުގައިވާ ލިޔުމުގައި ވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

The new structure shall be effective from the 1st January 2023 and upon required approval from PCB”

23. [illegible] ބަލާއިރުވެސް، އަލަށް [illegible] އޮނިގަނޑު [illegible] ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކެއް ކަނޑައެޅިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި އިޖުރާއަތު މިމައްސަލައިގައި ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަން މައްސަލައިގެ ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެންނެތެވެ. އަދި، މިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] ސުވާލުކުރެއްވިއިރުވެސް މިކަން އެޗް.ޑީ.ސީއަށް ކަށަވަރުކޮށްދެވިފައިނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] އޮނިގަނޑު ބަދަލުވެފައިވާތީ، ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމުގެ އަސާސީ [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible]

---

[30] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-B9/200/2024/22 (27 ނޮވެންބަރު 2024) ސިޓީ

ނަގައިންދެވިދާނެ ފަދަ ދޫކުރަމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަށް އެންމެ ފުރިހަމަ އަށް ކަށަވަރު ނުކުރެވުނީސް ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

24. އިސްތިއުނާފީ ދެ ނުކުތާގައިވެސް މައިގަނޑު ބަހުސްތަކުގެ ގޮތުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން، ގެއްލުން ވަޒަންކުރެވުނު ގޮތުގެ މައްސަލައެވެ. ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރުމުގައި ގެއްލުން ވަޒަންކުރުމުގައި ބަލަނީ އެދިފައިވާ ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމާ ނުނެރުމުން ދެފަރާތަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ މައްސަލައެވެ. ވަގުތީ އަމުރުން ދޭ ފަރުވާއަކީ އެފަދަ އަމުރަކުން ހިމާޔަތްކުރަންޖެހޭ މަޞްލަޙަތު ހައްޤުތަކާއި ރައްކާތެރިކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށްވުރެ ފުޅާކޮށް ނެރެވޭ އަމުރެއް ކަމުގައި ވެގެން ނުވާނެއެވެ.[31]

25. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ނިޔާކުރެވެންދެން އެދޭ ވަގުތީ އަމުރު އޮންނަންވީ ގޮތް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> *" އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ފަހި ދިރިއުޅުން ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ވަޒީފާއިން*
> *ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާ ބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފަހި ދިރިއުޅުން*
> *ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ އޮނިގަނޑަށް ބަދަލު ނުގެނައުމަށާއި، ކުރީ އޮތް އޮޕަރޭޝަންސްގެ މަޤާމު އުވާލައި އާ*
> *މަޤާމުގެ ބަދަލުގައި އުފެއްދުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އަދާކުރަން ޗީފް ކޮމާޝަލް އޮފިސަރ އޮޕަރޭޝަންސް*
> *ނަމުގައި މަޤާމު އުފައްދައި މީހުން އައްޔަން ނުކުރުމަށް ފަހި ދިރިއުޅުން ކޯޕަރޭޝަންގެ މައްޗަށް*
> *އަމުރުކުރެއްވުމެވެ."*[32]

26. ވަގުތީ އަމުރަށް އެދޭ ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ހިނގަމުންދަނިކޮށް ކުންފުނީގެ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކޮށްފިނަމަ މައްސަލައިގައި އެދޭ ފަރުވާ ދިނުމަށް އުނދަގޫ ދިމާވާނެކަމަށެވެ. އެގޮތުން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމަށް އިނާޔަތްތަކާއި ގެއްލުމުގެ ބަދަލުދިނުމަށް އެދިވަޑައިގެން އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އަރިހުގައި *"މަޤާމު އުވާލައި އެމަޤާމަށް އިތުރު ދެ ޗީފް ކޮމާޝަލް އޮފިސަރުން (އަޅުގަނޑު ހުރި މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް) އައްޔަން ކުރުން މަނާކޮށް އަމުރުކޮށް ނިޔާކުރެވެންދެން އެދެމެވެ"*[33] މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

---

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/116 ޤަޟިއްޔާ (އަބްދުﷲ އަފީފް ވ މާލެ އަތޮޅު ދިއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާ)

[32] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ވަގުތީ އަމުރަށް އެދޭ ސަބަބު"

[33] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "ނިޔާކުރެވެންދެން ވަގުތީ އަމުރު އޮންނަންވީ ގޮތް"

27. އެހެންކަމުން، މިއަމުރަށް އެދުމުގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ މައިގަނޑު ދެ ފަރުވާއެކެވެ. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް، މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުނު ކޮމްޕެނީގެ އޮނިގަނޑަށް ބަދަލު ގެނައުން ހުއްޓުވުމެވެ. ދެވަނަ ފަރުވާއަކީ އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމު އުވާލައި އެމަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަމުން އެހެން ނަތީޖާގައި މަޤާމެއް އުފެއްދުން / އައްޔަންކުރުން ހުއްޓުވުމެވެ.

28. އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ އަމުރުގައި އެދުނު ދެފަރުވާ ވަގުތީ އަމުރަކުން ދިނުމުން ދިނުން ދެއްކުން ޓްރައިބިއުނަލުން ވަޒަންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

28.1 އެގޮތުން ބޭންކުގެ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކުރުން ހުއްޓުވުމަށް އަމުރެއް ނެރެދިނުމާމެދު، ގޮތް ނިންމުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން މި ކަމަކަށް ބަލާފައިވެއެވެ. އެއްކަމަކަށް، އަމުރަކަށް އެދުނުއިރު ބޭންކުގެ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކުރުމީ މިން އައްޔަންކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެފައެވެ. އިސްވެ ފާހަގަކުރި ފަދައިން ޓްރައިބިއުނަލުގެ މިފަދަ މައްސަލައިގެ ވަޒަން ފުރަތަމައެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެވެ. ދެވަނަ ކަމަކަށް، މިފަދަ އަމުރަކު ނެރުމުން ދުރު ކަމަކީ ނިންމުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވަނީ ފަދަ ކަމަކަށް މަސައްކަތުގެ ވިޔަފާރީގެ ފަންނުވަނީ ގޮތުގައި employer’s prerogative އެއް ކަމުގައިވާތީ އެފަރާތުން ނުދާނެ ނޫން ކަމަށެވެ. ޓްރައިބިއުނަލުގެ މި ނިންމުމާ ދެކޮޅު މި އިސްތިއުނާފުގައި ސާފުވެއް އުފައްދާފައިނުވެއެވެ.

28.2 އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަމުން އެހެން ނަތީޖާގައި މަޤާމެއް އުފެއްދުން /އައްޔަންކުރުން ހުއްޓުވުމަށްފަހު ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކުރެވިފައިވަނީ އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު އަދާކުރަމުން ދިޔަ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ކުންފުނިން ދުވަހަކު ކަންކަމާއި ފުރިހަމަކުރުވާ ކަންކަން ދުރުގެން ނިންމުމެއް ނިންމުމައި އެކަންކަމެއް ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގެ ތަފްސީލުކުރުން ވަކި މުއްދަތު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް ހިމެނެއިރު، އެ

މަގާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރުމަށް އަމުރެއް ނެރެފިނަމަ އެކަމުގެ ސަބަބުން ކޯޓުފަރީގެ ހިންގުމަށް ބުރޫ އަރާނެކަމަށް ބެލެވޭ ކަމަށެވެ.[34]

29. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުމުގެ ގޮތުން އަސާސީ ފަރުވާ ދިނުމަށް ހުރަސް ނޭޅޭ ފަދައަކުން މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމަކީ މުހިއްމު ކަމެކެވެ. ހާއްސަކޮށް، އެފަރުވާއަށް އެދި މަސްއޫލު ދަޢުވާ ބިނާކުރާ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

30. އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުގެ ފަރާތުން ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުނީ މައްސަލައިގެ ގޮތެއް ނިމާއިރު، ވަޒީފާ އަނބުރާ އިއާދަކުރުމުގެ މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ކަން ސާފުވޭ. މި މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާ އަލުން ލިބިދިނުމަށް އެދޭ ފަދަ ދިނުމާ ނުދިނުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ދެފަރާތަށް ލިބޭ ގެއްލުން ވަޒަންކުރާއިރު، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ދެ ފަރުވާއަކީ ވެސް އޭގެ ޙަޤީޤަތުގައި ހިނގަ ހިނގަ ހުރި ކޯޓުފަރީގެ ހިންގުމަށް ހުރަސްއެޅިދާނެ ފަދަ ދެ ފަރުވާއެވެ. އެހެނީ، ފުރަތަމަ ފަރުވާގައި ކޯޓުފަރީގެ އޮނިގަނޑުން ބަދަލު ގެނައުން އެދިފައިވާއިރު، މިފަރުވާއަށް އެދިފައިވަނީ މުޅި ކޯޓުފަރީގެ އޮނިގަނޑު ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ގޮތަކަށެވެ. ދެވަނަ ފަރުވާއެއްގެ ގޮތުގައި އެދިފައިވަނީ، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރު އަދާކުރައްވަމުންދިޔަ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާ ކުރުމަށް އެހެން ނަފަރަކަށް މަގާމެއް އުފައްދައި ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަދަލުކުރުމަށެވެ.

31. އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރު އަދާކުރައްވަމުން ދިޔައީ ކޯޓުފަރީގެ ޗީފް އޮފް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ މަގާމު ކަމުގައިވާއިރު، މިފަދަ ހިންގުމުގެ އިސް މަގާމެއްގެ ޒިންމާ އެހެން ފަރާތަކާ/ މަގާމަކާ އަދި ނުކުތާ ފަދައިން އަމުރެއް ނެރުމަކީ ކޯޓުފަރީގެ ހިންގުމަށް ބުރޫ އަރާނެ ކަމެކެވެ. އެހެންކަމުން، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރުގެ ވަޒީފާ އިއާދަކުރުމުގެ މަސްލަހަތާއި ކޯޓުފަރީގެ މަސްލަހަތާ އަޅާ ބަލާއިރު، އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަދީރު އެދިފައިވާ ފަރުވާއިން އަމުރު ނެރެފިނަމަ ބޮޑަށް ގެއްލުންވާނީ ކޯޓުފަރީއަށެވެ.

---

[34] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 "ވަގުތީ އަމުރާ ގުޅޭ ނިންމިގޮތް" ސ 4

32. އާންމު އުޞޫލުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން ވަގުތީ އަމުރަކުން ނަގައިދެވޭ ފަރުވާތަކަކީ، އެމުވައްޒަފަކު އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމަށް ދާއިމީ މުވައްޒަފަކު ނެގުން ހުއްޓުވުން ފަދަ ފިޔަވަޅުތަކެވެ. މިފަދަ ފަރުވާތަކަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމާއެކު ވިޔަފާރިއެއް ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއްގެ ހިންގުން ނުވަތަ މަސައްކަތަށް ބުރޫ ނާރާނެ ފަދައިން ދެފަރާތުގެ ޙައްޤު ވަޒަންކޮށް މީޒާން ހަމަކުރުވާ ފަދައަކުން ދެވޭ ފަރުވާތަކެވެ.

33. މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މަރުޙަލާގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަޝީރު އަދާކުރަމުންދިޔަ [illegible] ވަޒީފާއަށް ދާއިމީ މުވައްޒަފަކު ނެގުން ހުއްޓުވުމުގެ ފަރުވާއަކަށް އެދިފައިނުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި އެފަދައިން [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[35] ޤާނޫނީ އުޞޫލަކީ، ހައިކޯޓުން މައްސަލައެއް ބަލާނީ ދަށު ކޯޓުން ހުށަހެޅުމުން ކަންތައްތަކުގެ އަސާސްކަމަށް ބަލައިގެންނެވެ.[36] ދަށު ކޯޓުގައި ފާހަގަނުކުރާ ކަންތައްތަކެއް އިސްތިސްނާއީ ހާލަތެއްގައި[37] މެނުވީ އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަކުން [illegible] ގޮތެއް ނިންމިދާނެ ކަމުގައި ނުދެކެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާ

34. އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާގައި ވެސް އާމިނަތު ނަޝްވާ ބަޝީރުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބަހުސްކޮށްފައިވަނީ ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ގެއްލުން ވަޒަންކޮށްފައިވާގޮތާ ގުޅިގެންނެވެ. މިނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ވަގުތީ އަމުރު ނެރެފިނަމަ ވާނެ ގެއްލުމުގެ ގޮތުގައި ކުންފުނިން ފާހަގަކޮށްފައިވާ

---

[35] 19 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި މިކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ވަކީލު މިފަދައިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

[36] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 32 ގެ (ށ) އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/18 ޤަޟިއްޔާ

[37] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 32 ގެ (ނ) އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/18 ޤަޟިއްޔާ

ކަންތައްތައް ބިނާކޮށްފައިވަނީ ކުންފުނީގެ މެނޭޖިންގ ޑިރެކްޓަރުގެ އެފިޑެވިޓް ބަޔާނުގެ މައްޗަށް ކަމުގައިވާއިރު، މިބަޔާނުގައި ހުރި ކަންތައްތަކަކީ ކަށަވަރުކުރެވޭ ހަރުދަނާ ވާހަކަތަކެއް ނޫންކަމަށެވެ.

35. އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަކީ "ޗީފް އޮފް އޮޕަރޭޝަންސް" ގެ މަޤާމުކަން ދެފަރާތުގެ ބަހުން އެނގޭއިރު، އެފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އެނގޭނެ ލިޔުމެއް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާތީއެވެ. މި ލިޔުމަށް ބެލުމުން ކުންފުނީގެ ޑިރެކްޓަރުގެ ދަށުން ކުންފުނީގެ ހިންގުމުގެ ވަރަށް ޒިންމާދާރު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް[38] ހަވާލުކުރެވިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މިމަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހަވާލުކުރުމުން ވަޒީފާ އަދާކުރަން މަސައްކަތްކުރަމުން ކުންފުނިން ހިންގުމަށް ދަތިވާނެ ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވުމަކީ ސަބަބުތަކާ ނުލައި އިންސާފުވެރި މިންގަނޑުން ބަލައިގެން ގޮސް ނިންމުމަކަށް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. އަދި، އިޚްތިޔާރީ ބާރުގެ ދަށުން ނިންމާފައިވާ މި ނިންމުމަކީ، މި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ވަންނަންޖެހޭ އިސްތިސްނާއީ ހާލަތެއް[39] އޮތް ކަމުގައި ވެސް ނުދެކެމެވެ.

ނިންމަން ފެންނަ ގޮތް

36. ބުނެވުނު އެންމެހައި ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، ހަމަޖެހިފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އަދި ވަޒީފާ އަމުރު ނުކުރެވުނުކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

---

[38] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އާމިނަތު ނަޝްވާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު ހުށަހެޅި "ޖޮބް ޑިސްކްރިޕްޝަން"

[39] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާ، 2022 SC 39 ޖުޑީޝިއަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ވ (ނަން އެނިކޮށްފައި)

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢުގެ ރައުޔު:

37. ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަރްޒީނާގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު އެއްބަސް ވަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޒް ފަހުމީގެ ރައުޔު:

38· ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަރްޒީނާގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު އެއްބަސް ވަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން

39· މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ޙުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުން[40] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހަޅަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[41] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[42] އެހެނަސް، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ޚުލާޞާއަކަށް ބިނާކޮށްގެން އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[43]

---

[40] މިކަމުގައި ދެވޭ އިސްތިސްނާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްދެއެވެ.
[41] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
[42] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)
[43] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކާއި އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2024/1 "ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުން" މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް" އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މާލެ، ހ.ހިރިފިނޯޅު، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އާމިނަތު ނަޝްވާ ހަމީދުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން، އެފަރުވާ ލިބިދެވޭގޮތަށް ވަގުތީ އަމުރު ނެރުންދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މިމައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާ

(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޒް ފަހުމީ